

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.VII.30.157/2013/7.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Barna Ágota Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Barna Ágota ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Lévai András jogtanácsos által képviselt alperes ellen vételár megfizetése iránt a Budapest Környéki Törvényszéken 7.G.40.035/2012. számon indult és Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.205/2012/8. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 350.000 (háromszázötvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy az alperes 2.325.600 (kettőmillió-háromszázhuszonötezer-hatszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illeték visszatérítését kérheti az adóhatóságtól.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes lengyelországi székhelyű gazdasági társaság. A peres felek egymással hosszú idő óta üzleti kapcsolatban álltak, a felperes nemcsak Magyarországra, hanem az alperes cégcsoportjához tartozó más üzletekbe is rendszeresen szállított különböző termékeket.

A felperes 2005. december 13-ától 2006. január 6-áig összesen 16 alkalommal szállított az alperesnek tálcás tojásokat. Ezek átvételére az alperes gyáli logisztikai központjában került sor. A felperes a tojásokat 30 db-os tálcán szállította, egy raklapon 168 ilyen tálcát helyezte el, úgy, hogy azokat oldalról fóliával csomagolta be. A felperes az általa megküldött szállítmányok mellé „delivery note”-kat (szállítójegyeket) csatolt, melyeken az szerepelt, hogy a termékkel kapcsolatos problémákat az

átvételt követően a felperes számára azonnal és közvetlenül kell jelezni, megjelölve a legfontosabb információkat a reklamációról, pl. fotókkal és a szállítólevélen feltüntetett megjegyzésekkel. Ezen szállítójegyeken a felperes címe, telefon és telefax száma is feltüntetésre került.

Az alperes a gyáli logisztikai központba szállítást követően szemrevételezéssel ellenőrizte az árut, a tálcák megbontására nem került sor. A 62 raklapnyi áruból 17 raklapot az áruházaiba kiszállított, 45 raklap tojás a raktárában maradt. A felperes a szállításokat követően különböző összegű és lejáratú idejű, összesen 16 db számlát állított ki az alperesnek, összesen 258.733,44 euró összegben.

Az alperes 2005. december 16-a és 2006. január 13-a közötti időszakban, különböző időpontokban a hatáskörrel rendelkező hatóság ellenőrizte a felperes által szállított tojásokat, melyekkel kapcsolatban súlyos minőségi hibákat állapított meg. Az alperes gyáli logisztikai központjában tárolt 45 raklap tojás forgalomba hozatalát az Ellenőrző állomás 2006. január 6-án kelt határozatával megtiltotta. Az említett határozatokra tekintettel az alperes megbízta a Kft-t, a felperes által a hivatkozott időszakban szállított tojások elszállítására és ártalmatlanítására.

Az alperes nyilvántartásában J Z a felperes pénzügyi kapcsolattartójaként szerepelt. Az ezt rögzítő, 2005. december 12-i keltezésű, az alperes és J Z által aláírt „megállapodás” és „megállapodás emlékeztető” elnevezésű okiratok általános kereskedelmi feltételeket nem tartalmaztak, így a minőségi kifogás intézésére vonatkozó adat sem szerepelt azokban. Az alperes 2006. január 12-én e megállapodásban feltüntetett J Z címére küldött magyar nyelvű üzenetében azt közölte a címzettel, hogy az „önök által szállított Jajca tojásokkal kapcsolatosan több minőségi probléma adódott. Jelenleg több áruházkunkban az állategészségügyi hatóság zároltatta és jelenleg is zároltatja az ott forgalmazott tétteleket szennyezettség, penészfoltosság, sérülés és romlásra utaló szag miatt”. Jelezte, hogy 2006. január 16-án, vagy 17-én felkeresné a tojáscsomagoló üzemet élelmiszerbiztonsági audit céljából, s kérte a további együttműködés érdekében az auditorok munkájának segítségét. J Z 2006. január 13-i válasz e-mailjében azt írta: „Nem szállítunk Jajca-t, hanem Jajka-t. Az elírás remélem nem célszerű, mivel hatalmas a különbség. Az auditoraira várunk kedd 10 órakor. Személyesen ott leszek jelen.” Az idézett üzenetekben hivatkozott látogatásra végül nem került sor.

A felperes 2006. január 27-én 194.987,52 euró vételár megfizetésére szólította fel az alperest. Az alperes 2006. február 10-én kelt válaszlevelében azt jelezte, hogy a felperes által szállított tojások komoly nehézséget okoztak számára és felvetődött, hogy a szállítás megfelelt-e a jogi és egyéb szabályok által megkövetelt minőségi követelményeknek. Az alperes jelezte azt is, hogy komoly aggodalma van a tekintetben, hogy a szállítás a szállítási

szerződést, a különböző előírásokat, jogszabályokat és szabványokat megsértette és ezzel kárt okozott.

A felperes keresetében 258.733,44 euró árú ellenérték és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a vele hosszú idő óta üzleti kapcsolatban álló alperes a tojásokat kifogás nélkül átvette, az átvételről szóló igazolásokat kiállította, minőségi kifogást csak a fizetési kifogást követően jelezte. A jogviszonyukra irányadó, az 1987. évi 20. tvr-rel kihirdetett, az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről szóló nemzetközi egyezmény (továbbiakban: Bécsi Egyezmény) 38. és 39. cikkei alapján elvesztette a minőségi hibára való hivatkozás jogát, mivel az átvételt követő másfél hónappal későbbi, és akkor is csak általánosságban jelzett hibaközlés nem minősül ésszerű időn belül észlelésnek. Álláspontja szerint a J Z-nak 2006. január 12-én megküldött e-mail nem, csak a 2006. február 10-i levél minősül az alperes részéről a felperesnek megküldött hibaközlésnek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A felperes által szállított áruk mennyiségét, a kiállított számlák összecszerűségét nem vitatta. A teljesítés megtagadásának okaként arra hivatkozott, hogy a leszállított tojások a hatóságok által megállapítottan minőségi hibásak voltak, s miután a forgalmazásuk megtiltására sor került, néhány napos eltéréssel a felperest is értesítette.

Az elsőfokú bíróság 15.G.24.744/200622. számú ítéletével az alperest 258.733,44 euró és járulékai megfizetésére kötelezte. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.447/2009/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásra utalás körében azt írta elő az elsőfokú bíróságnak, hogy a felek hosszú távú üzleti kapcsolatában kialakult gyakorlata, szokásai tükrében kell vizsgálnia J Z szerepét, azt a tényt, hogy tekinthető-e a felperes megbízottjának, képviselőjének, és ennek eredményétől függően kell állást foglalni a nekik címzett minőségi kifogás joghatályos voltáról.

A felperes a megismételt elsőfokú eljárásban keresetét az alperes időközbeni teljesítésére tekintettel 138.183,5 euró és járulékai megfizetésére szállította le.

Az alperes a módosított kereset elutasítását kérte, a kereseti kérelemben megjelölt összeg erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő, amiben arra hivatkozott, hogy a felperes hibás teljesítése miatt a Bécsi Egyezmény 74. cikke alapján kártérítésre tarthat igényt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 138.183,5 euró és járulékai

megfizetésére kötelezte az alperest. Megítélése szerint az alperes által alkalmazott vizsgálat (szemrevételezés) miatt nem állapítható meg, hogy az áru átvételekor a szennyeződés mértéke a tojásra vonatkozó egyes forgalmazási előírásokról szóló 1907/90/EGK rendelet végrehajtása részletes szabályainak bevezetéséről szóló 2295/2003/EK rendelet 33. § /1/ bekezdés a) és b) pontjában írt mértéket. Az alperestől elvárható lett volna, hogy az átvétel során szűrőpróbaszerű ellenőrzést végezzen, különös figyelemmel az áru nagy mennyiségére, az áru rövid szavatossági idejére, csomagolásának módjára. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ellenőrzés ésszerű határidejének kezdete az áruátvétel időpontja volt. Az átvételkori ellenőrzés adminisztrációjának hiányossága miatt azonban nem állapítható meg, hogy a tojások a beszállításkor milyen mértékben voltak hibásak. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy az alperes által 2006. január 12-én megküldött e-mail nem jelölte meg pontosan az áru hibáját és azt sem, hogy az a tojások milyen mennyiségét érinti. Ez a levél nem felelt meg a szállítmányokhoz csatolt „delivery note”-okban foglalt követelményeknek és nem tartalmazta a Bécsi Egyezmény 39. §-a szerinti hiba megjelölését sem, ezért nem tekinthető a felperes megfelelő értesítésének. Mindezek alapján az alperes a felperes megfelelő értesítésének hiánya miatt az áru minőségi hibájára nem hivatkozhat. Az alperes beszámítási kifogására tekintettel azt állapította meg, hogy az alperes minőségi kifogásának megfelelő közlése esetén lehetőség lett volna a bírság áttérhelésére, mivel azonban a felperes által e körben megjelölt jogszabály a felek jogviszonyának létrejöttét követően lépett hatályba, ezért annak rendelkezései a perben nem alkalmazhatók.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben, az egyes számlakövetelések után járó kamatigények és a perköltség tekintetében változtatta meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel arra hivatkozott: a jogvita eldöntése szempontjából J Z szállítások során betöltött szerepét, a felperes képviselétére való jogosultságát kellett vizsgálni ahhoz, hogy a neki címzett 2006. január 12-i e-mailben közölt alperesi kifogás joghatályosságáról határozni lehessen. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes és J Z által aláírt „megállapodás” és „megállapodás emlékeztető” elnevezésű okiratok szerint J Z az alperes pénzügyi kapcsolattartója volt és ezek az okiratok a minőségi kifogás intézésére nézve rendelkezést egyáltalán nem tartalmaztak. Josef Zoltanski tehát a minőségi kifogások intézése tekintetében nem minősült a felperes képviselőjének, és ezen a tényen az a körülmény sem változtatott, hogy ő magát esetlegesen annak tartotta. Az alperes a felperesnek a szállításból eredő problémáit csak a 2006. február 10-i, a tojások ellenértékének megfizetésére vonatkozó felperesi felszólítást követő levelében közölte, általánosságban utalva az egyes hiányosságokra. A

másodfokú bíróság megítélése szerint ez a bejelentés nem minősül a hiba megjelölését tartalmazó, a hibák felfedezésétől számított ésszerű időn belül történő értesítésnek, ezért a Bécsi Egyezmény 39. cikk. /1/ bekezdése értelmében az alperes elveszítette az áru minőségi hibájára vonatkozó hivatkozási jogát, ezért a Bécsi Egyezmény 53. cikke értelmében köteles az áru ellenértékét megfizetni.

A jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes beszámítási kifogásának helytadót, a felperes keresetét elutasító határozat meghozatalát kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 3. § /3/ bekezdésébe, 164. § /1/ bekezdésébe és 221. § /1/ bekezdésébe ütközik. Jogszabálysértésként hivatkozott továbbá a Ptk. 219. § /2/ bekezdésére és a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 29. § /1/ bekezdésére. Az alperes szerint a Pp. 164. § /1/ bekezdése alapján a felperesnek kellett volna tudnia bizonyítani azt, hogy J Z a minőségi kifogások intézésére nem volt jogosult. Mivel a felperes ilyen bizonyítást a per során nem ajánlott fel, az elsőfokú bíróság mindezt helyesen, a felperes terhére értékelve állapította meg, hogy J Z a felperes képviselője volt, akihez a minőségi kifogást is lehetett címezni. A másodfokú bíróság ehhez képest arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy J Z nem minősült a felperes képviselőjének, ezt azonban ítéletében a Pp. 221. § /1/ bekezdésébe ütköző módon nem indokolta meg. A másodfokú bíróság a Ptk. 219. § /2/ bekezdésébe, valamint a Gt. 29. § /1/ bekezdésébe rögzített anyagi jogi szabályokat megsértve minősítette a J Z-nak megküldött e-mailt nem megfelelőnek, a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a felperes képviselője felé tett nyilatkozat a felperes részére történő közvetlen nyilatkozatnak minősül. Hivatkozott végül arra is, hogy a jogalkalmazónak is feladata az anyagi jogi szabályok megfelelő, a társadalmi és gazdasági viszonyokat a legoptimálisabb irányba terhelő értelmezése. Ez az elvárás magában foglalja azt is, hogy ne kerülhessen egyik országból a másikba silány minőségű élelmiszer, amely a fogyasztók egészségét, életét is veszélyezteti.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt az abban megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúriának - a felülvizsgálati kérelem alapján - abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy J Z a felperes minőségi kifogással kapcsolatos képviselője volt-e, és így a neki címzett és 2006. január 12-én e-mailben megküldött levél, amelyben az alperes a felperes által szállított termékkel kapcsolatos minőségi kifogását jelezte, a felperessel szemben joghatályos volt-e.

E kérdésben az eljáró bíróságok érdemben eltérően foglaltak állást.

Az elsőfokú bíróság elsődlegesen annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes a perben csak állította, de nem bizonyította, hogy J Z a felperestől független kereskedelmi ügynök volt, akinek a közvetítésével értékesítette a felperes a saját termékeit az alperes számára. Az elsőfokú bíróság ezért érdemben vizsgálta a 2006. január 12-i minőségi kifogást, de annak tartalmát nem találta a delivery note-ben, illetve a Bécsi Egyezményben írt követelményeknek megfelelőnek.

A másodfokú bíróság ezzel szemben úgy ítélte meg, hogy J Z nem minősült a felperes olyan képviselőjének, akihez az alperes a minőségi kifogását joghatályosan intézhette volna. A peranyagban található adatoknak megfelelően hivatkozott arra, hogy a J Z által is aláírt megállapodás elnevezésű okirat szerint ő a felperes pénzügyi kapcsolattartója volt; a delivery note-ban írtak szerint a minőségi kifogásokat a felperes felé közvetlenül kellett jelezni. A másodfokú bíróság ezért nem iratellenesen, a logika alapvető szabályait nem megsértve mérlegelte a rendelkezésére álló ezen bizonyítékokat, amikor arra a következtetésre jutott, hogy J Z-hoz az alperes nem intézhetett joghatályosan minőségi kifogást. A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban is, miszerint annak a ténynek, hogy nevezett személy e körben is a felperes képviselőjének tekintette magát, nincs ügydöntő jelentősége.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében előadottakkal szemben a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a J Z-nak megküldött minőségi kifogásokat a felperes részére megküldött nyilatkozatnak kell tekinteni. Ezért azt is az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a nevezett személy - a delivery note-ban feltüntetett adathoz képest - nemcsak pénzügyi kapcsolattartó volt. A másodfokú bíróság tehát nem sértette meg a Pp. 3. § /3/ bekezdésében és 164. § /1/ bekezdésében írt alapelveket, a bizonyítási kötelezettség és teher körében az indokolási kötelezettségének is a szükséges mértékben eleget tett.

Az alperes felülvizsgálati kérelmére tekintettel a Kúria utal arra, hogy a felperes külföldi jogi személynek minősül, így képviseletére a Ptk., illetve a Gt. szabályai nem vonatkoznak, ezért az alperes által e két jogszabály körében hivatkozott jogszabálysértés sem állapítható meg.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdés szerint irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ és /5/ bekezdéseire - kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeinek viselésére. Az alperes az általa tévesen lerótt többlet felülvizsgálati eljárási illeték visszatérítésére

jogosult.

Budapest, 2014. január 14.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk.
előadó-bíró, Dr. Csóke Andrea sk. bíró